

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

IT-SÄKERHET 2022

Allmänhetens beteenden och inställningar till frågor som rör IT-säkerhet.

Genomförd av Attityd i Karlstad AB på uppdrag av MSB.

Arbetsrapport 2022-09-23

attityd

BAKGRUND OCH SYFTE

Inför årets Informationssäkerhetsmånad, Tänk säkert, har Attityd på uppdrag av MSB genomfört en webbaserad enkätundersökning för att undersöka allmänhetens beteenden och inställningar till frågor som rör IT-säkerhet. Mätningen är en uppföljande mätning med resultatjämförelser för åren 2019-2022.

Syftet med undersökningen är att kartlägga allmänhetens beteenden och inställningar inom området IT-säkerhet samt jämföra resultaten över tid.

GENOMFÖRANDE

Metod:

Undersökningen är genomförd som en webbenkät i Norstats webbpanel.

Målgrupp:

Undersökningspopulationen är boende i Sverige 18-79 år.

Antal svar/riksrepresentativt:

Totalt har 1077 personer svarat på årets undersökning. Urvalet är gjort riksrepresentativt på ålder, kön och region. Undersökningen har stratifierats på geografi, kön och ålder för en riksrepresentativ fördelning.

Datainsamlingsperiod:

Svaren har samlats in under perioden 8-16 september 2022.

Rapportering:

Resultatet redovisas i diagramform och signifikanta skillnader mellan demografiska grupper redovisas i tabellbilaga. Statistiskt signifikanta skillnader mellan 2021 och 2022 kommenteras i anslutning till respektive diagram.

OM ATTITYD

Attityd grundades 1995. Vår vision är att genomföra undersökningar, utvärderingar och analyser som leder till verksamhetsutveckling och bättre beslut. Vi genomför uppdrag i offentlig, privat och ideell sektor.

Vi drivs av övertygelsen att verksamheter fattar bättre beslut om de tar in fler perspektiv i sitt beslutsunderlag. Genom vår erfarenhet, kompetens, metoder och verktyg kan vi göra skillnad för våra kunder och bidra till verksamhetsutveckling och bättre beslut.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SAMMANFATTNING

Sammanfattning 2022

IT-relaterad brottslighet

- ❖ 21% uppger att de har blivit utsatta för någon typ av it-relaterad brottslighet.
- ❖ 30% uppger att de är oroliga för att bli utsatta för it-relaterad brottslighet.
- ❖ 43% uppger att de under det senaste året har upplevt en ökad oro för it-relaterad brottslighet.

Mobiltelefon

- ❖ En klar majoritet (94%) skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.
- ❖ 75% tänker efter vilka appar som laddas ner i mobilen.
- ❖ 28% reflekterar över om appar kan påverka säkerheten.
- ❖ 49% tar bort appar de inte längre använder.

Lösenordshantering

- ❖ 31% använder lösenordshanterare.
- ❖ Vanligast (45%) är att formulera lösenord som inkluderar komplicerade tecken. I lägst omfattning (3%) används vanligt förekommande ord.
- ❖ 66% anser sig ha god kännedom om hur lösenord skyddas och 52% anser sig göra tillräckligt för att skydda sina lösenord.
- ❖ 74% uppger sig ha god kännedom om riskerna i att lösenord kan hamna i orätta händer. 31% känner oro över att någon obehörig ska komma åt deras lösenord., 41% av dessa har ändrat sitt beteende på nätet till följd av oron.

E-legitimation

- ❖ 84% legitimerar sig med e-legitimation vid betalning på nätet och 78% i kontakt med banken på eget initiativ. 93 % kontrollerar alltid vem de legitimerar sig mot.
- ❖ Det är färre som använder e-legitimation när de blir kontaktade av andra. 5% identifierar sig med e-legitimation om banken ringer upp och 4% identifierar sig med e-legitimation om en vän ringer upp.
- ❖ 83% uppger sig ha god kännedom om säker e-legitimationshantering. 31% känner oro över att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation, 20% av dessa har ändrat sin hantering av e-legitimationen till följd av oron.

Dator/mejlanvändning

- ❖ 55% uppger att de inte låter andra använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.
- ❖ När en länk mottages i ett mejl eller sms från vänner uppger 66% att de alltid tvekar och klickar först efter att ha försäkrat sig om att länken är pålitlig, motsvarande siffra är 63% om avsändaren av länken är ett företag, deras bank eller en myndighet.
- ❖ 36% uppger att de aldrig sparar kortuppgifter hos butiken vid näthandel, medan 7% uppger att de alltid gör det.
- ❖ 43% procent uppger att det inte är någon större skillnad på deras digitala närvaro nu jämfört med innan coronapandemin, däremot har 38% ökat sin digitala närvaro under senaste året när det kommer till online-handel.

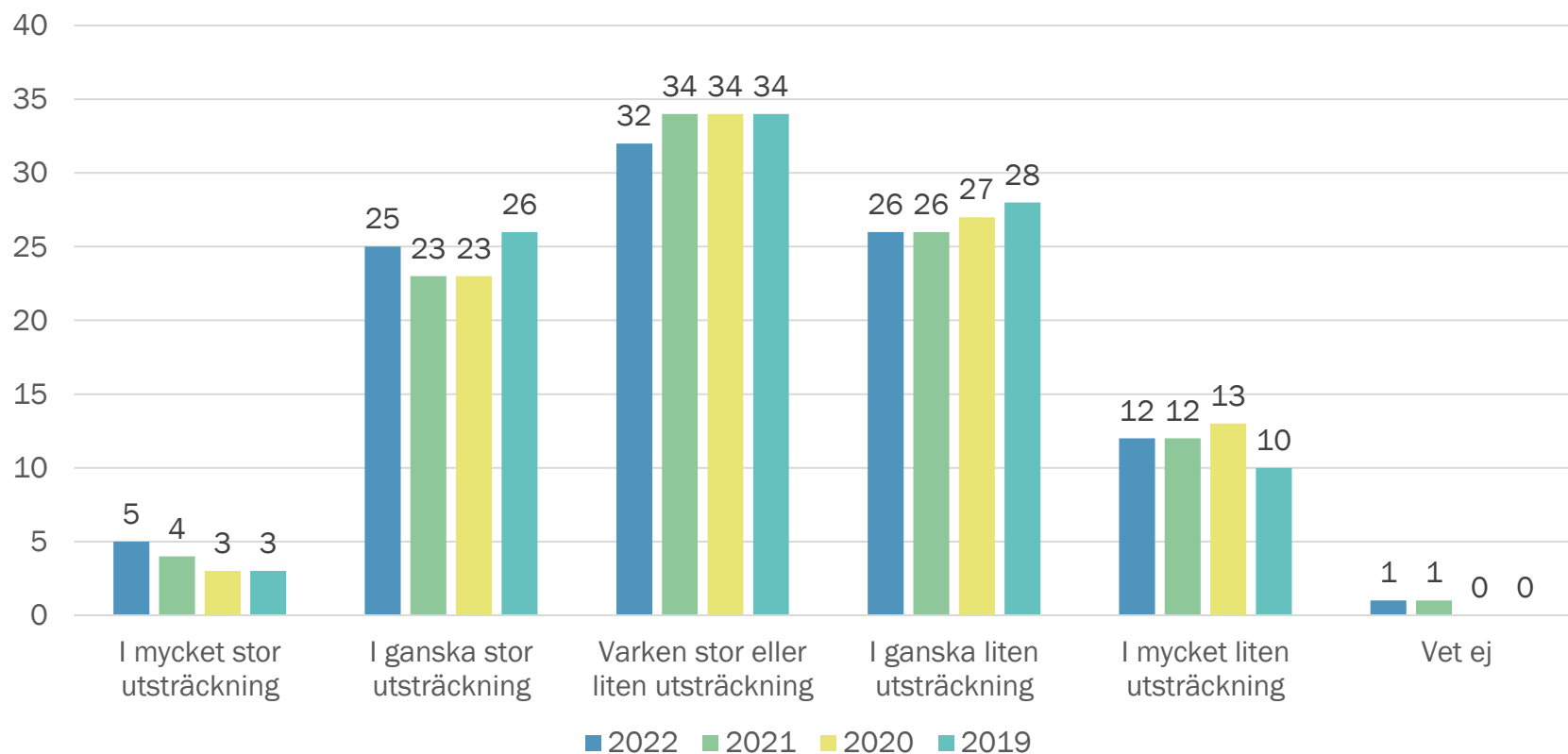

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

RESULTAT

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

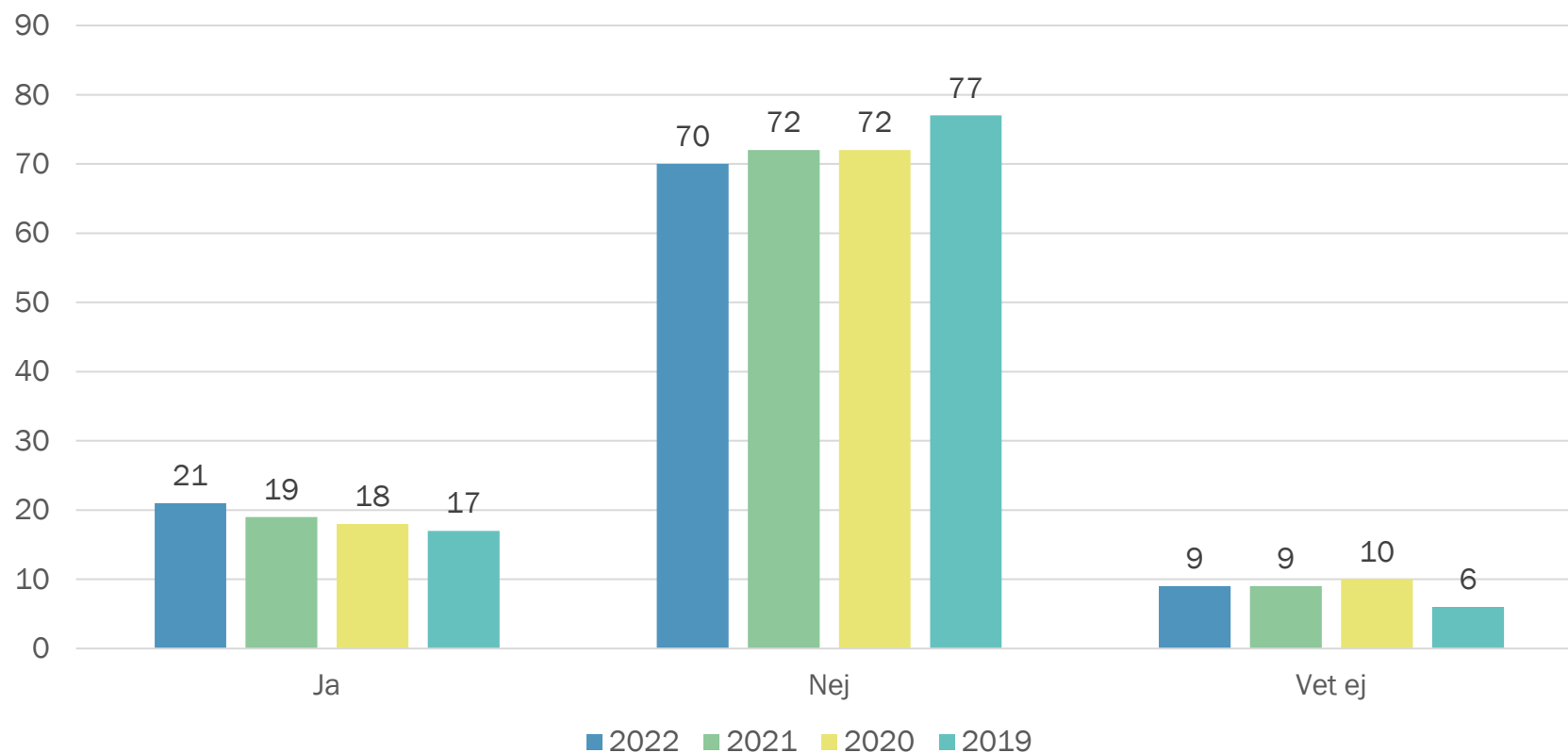
Oroar du dig för att du ska bli utsatt för it-relaterad brottslighet?

30 procent uppger att de i mycket eller ganska stor utsträckning är oroliga för att bli utsatta för it-relaterad brottslighet.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

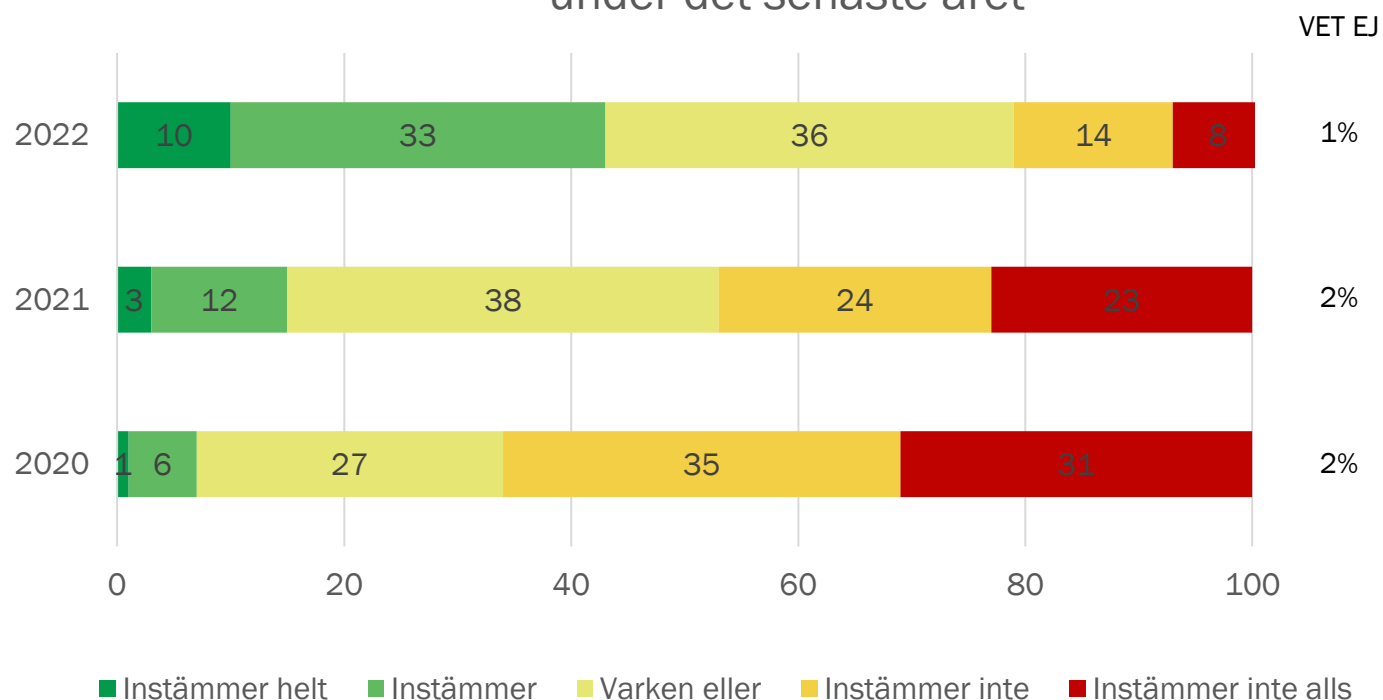
Har du blivit utsatt för någon typ av it-relaterad brottslighet?

Ungefär en femtedel svarar att de blivit utsatta för någon typ av it-relaterad brottslighet.

IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

Min oro för att utsättas för it-relaterad brottlighet har ökat under det senaste året *

43 procent uppger att deras oro för att utsättas för it-relaterad brottlighet har ökat under det senaste året.

Oron för att utsättas för it-relaterad brottlighet har ökat signifikant sedan förra mätning.

En förklaring till den stora skillnaden kan ligga i frågekonstruktionen; i årets mätning syftar frågan på ifall oron att utsättas har ökat det senaste året generellt medan frågan tidigare år fokuserat på om covid-19 fått oron att öka.

* Tidigare år var frågan kopplad till covid-19. "Min oro för att utsättas för IT-relaterad brottlighet har ökat till följd av rådande situation med Covid-19?" – Hur väl stämmer följande påstående in på dig? n=1077

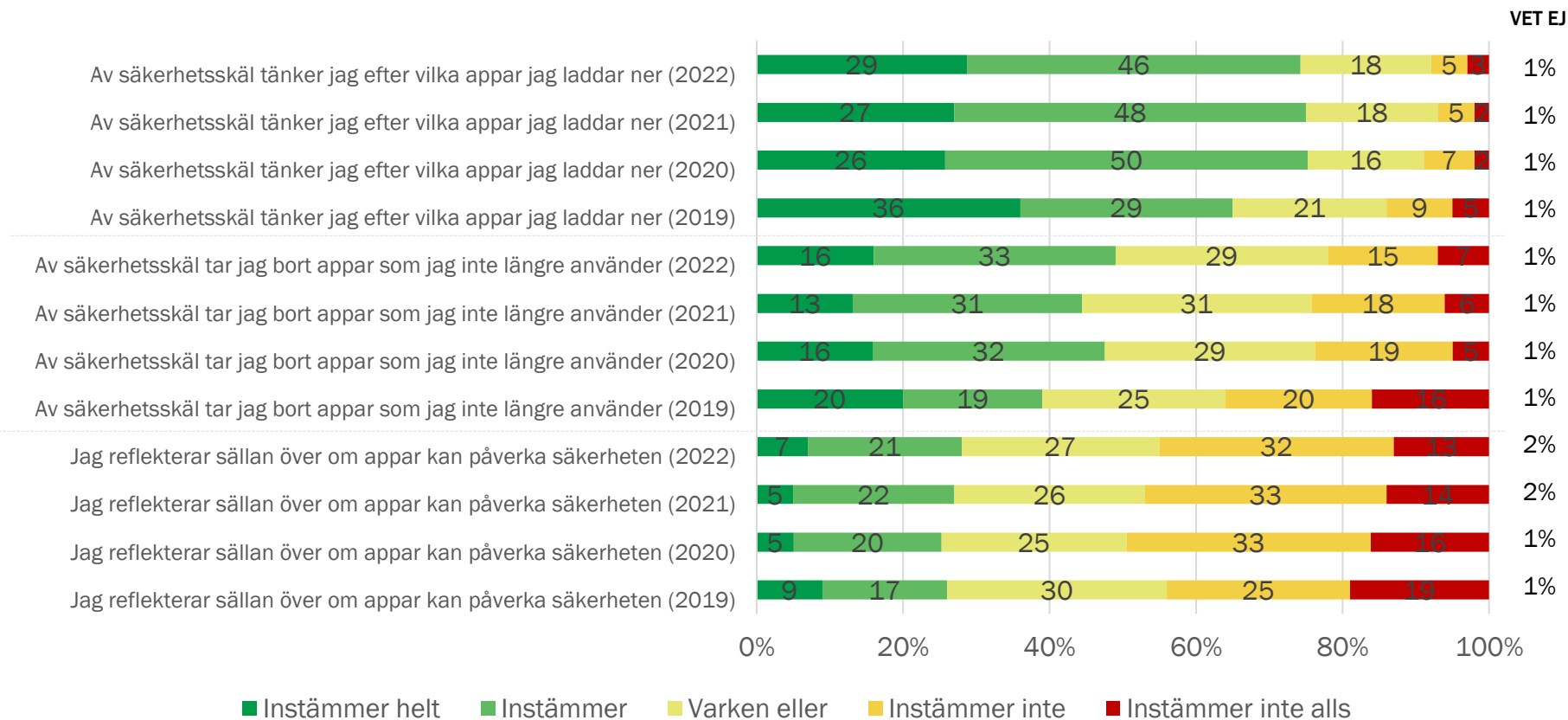

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SÄKERHET MOBILTELEFON

SÄKERHET - MOBILTELEFON

Hur väl stämmer följande påståenden avseende din mobiltelefon?

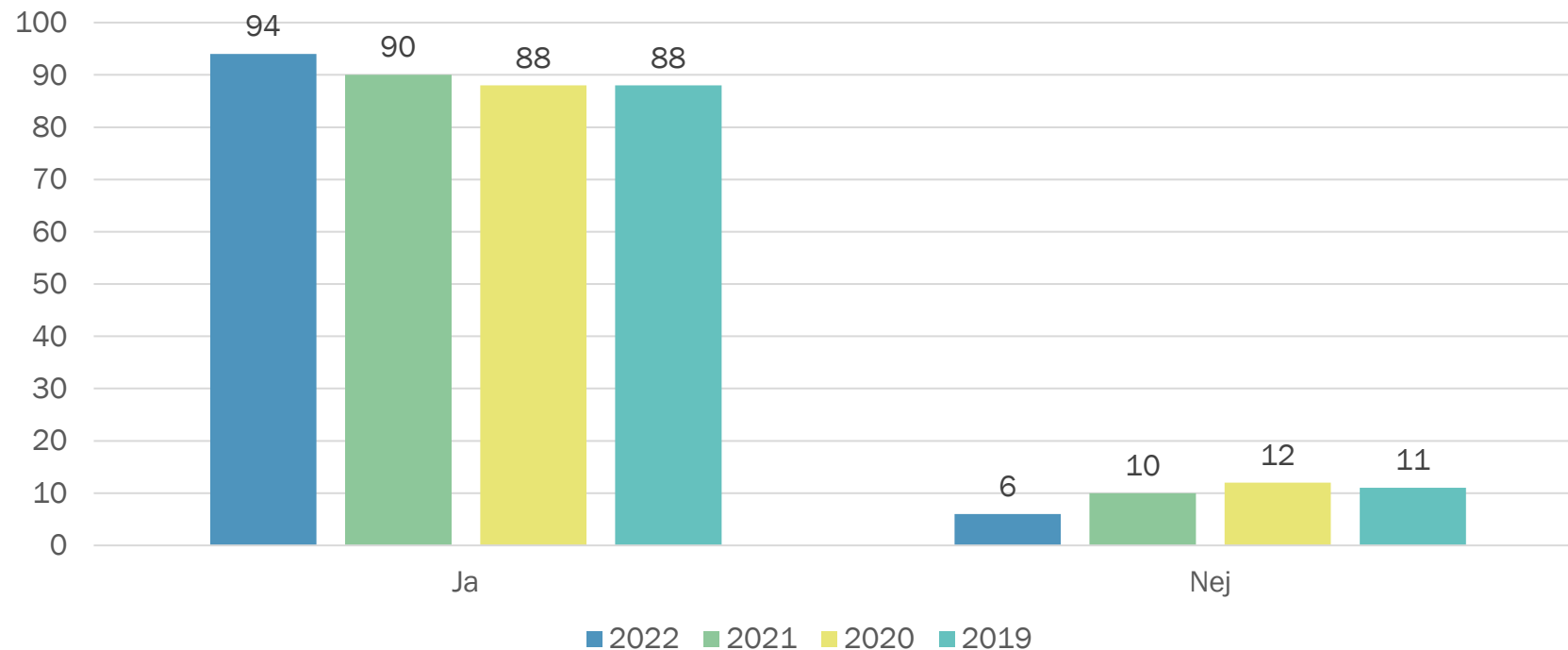
75 procent instämmer med att de av säkerhetsskäl tänker efter vilka appar de laddar ner.

49 procent tar bort appar som de inte längre använder. Skillnaden i svar mellan 2021 och 2022 är signifikant.

28 procent reflekterar över om appar kan påverka säkerheten i mobiltelefonen.

SÄKERHET - MOBILTELEFON

Skyddar du din mobiltelefon med skärmlås till exempel med sifferkod, fingeravtryck, grafiskt lösenord eller ansiktsigenkänning?

En klar majoritet, 94 procent, skyddar sin mobiltelefon med skärmlås.

Andelen som skyddar sin telefon med skärmlås är signifikant högre i år jämfört med 2021.

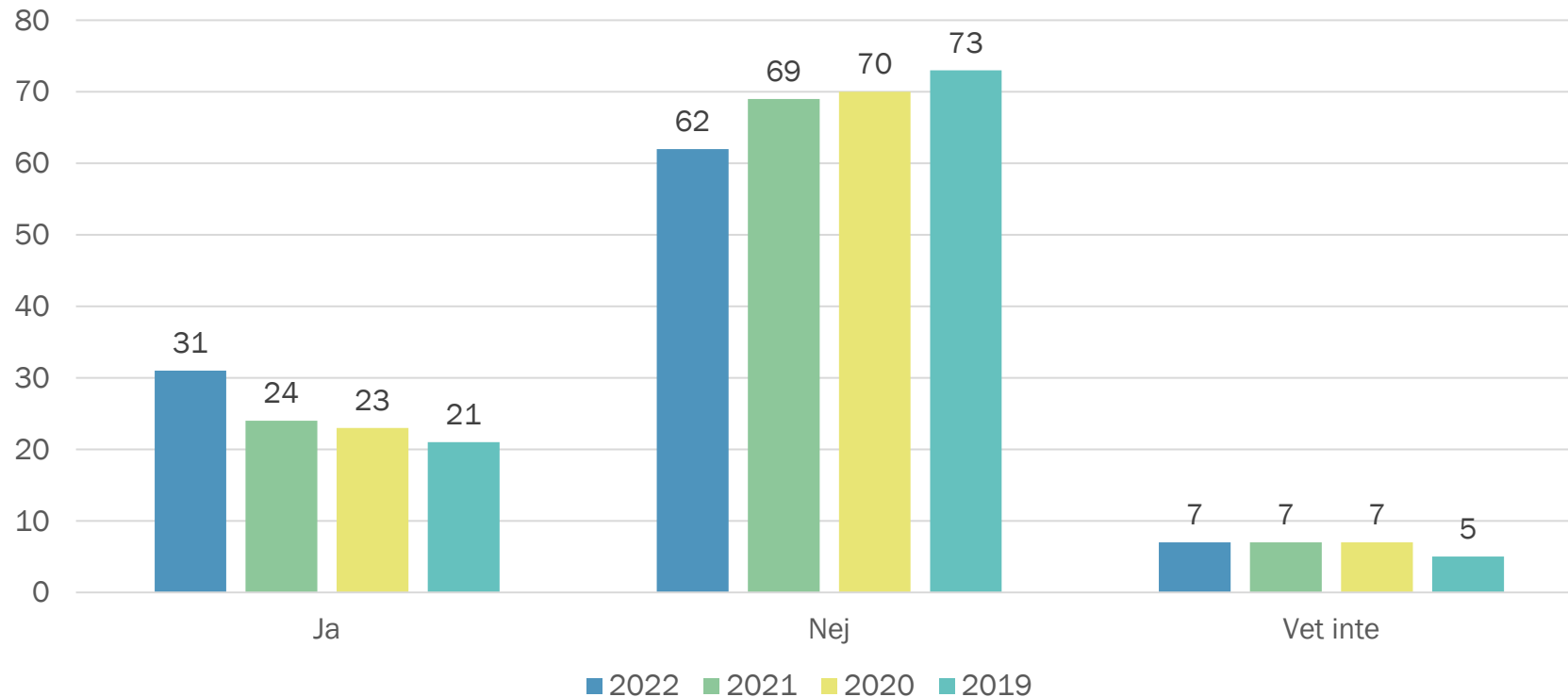

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

LÖSENORDSHANTERING & E-LEGITIMATION

LÖSENORDSHANTERING

Använder du lösenordshanterare?

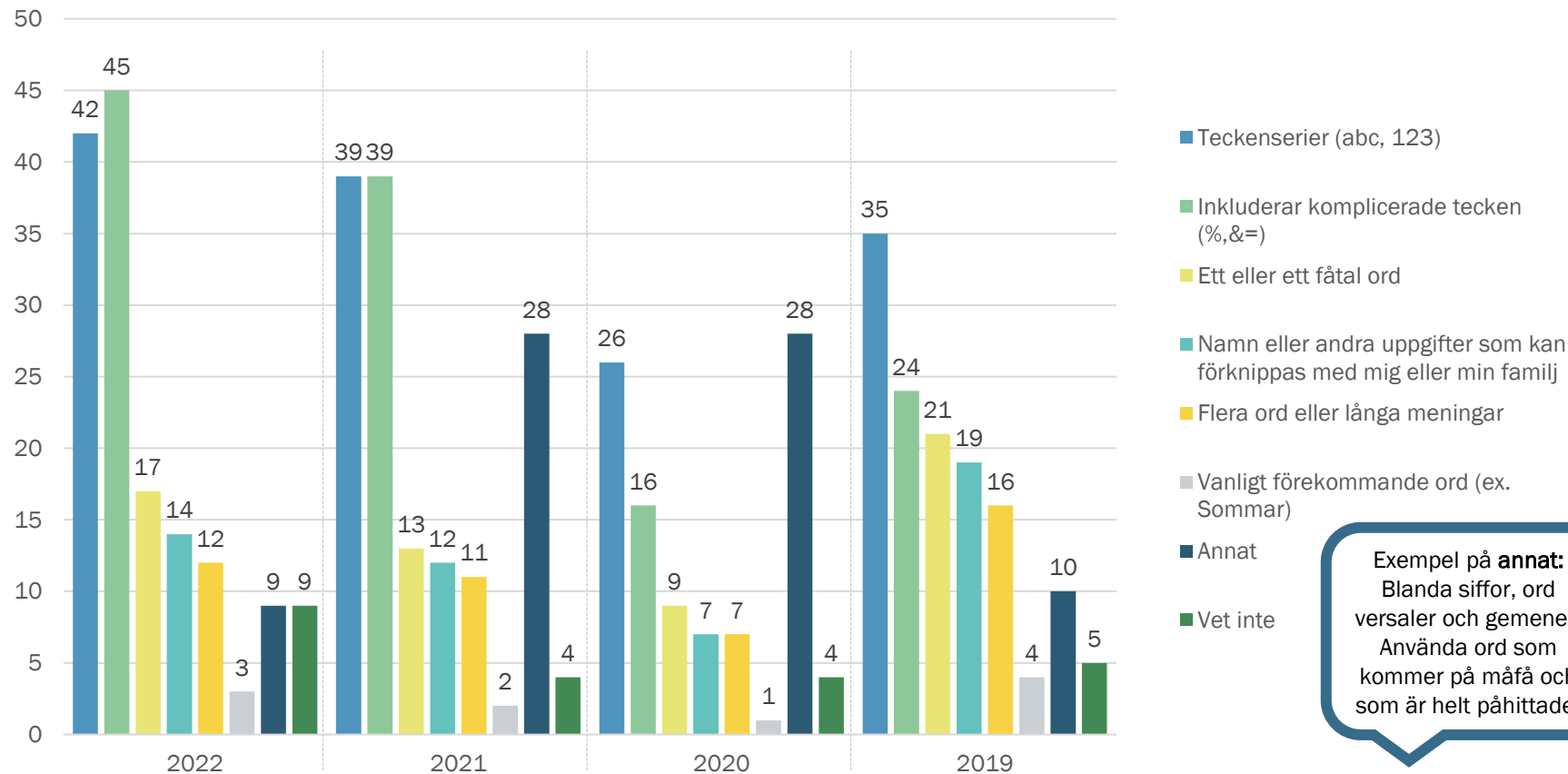

Knappt en tredjedel använder lösenordshanterare.

Ökningen av andelen som använder lösenordshanterare har ökat signifikant i år jämfört med 2021.

LÖSENORDSHANTERING

Hur brukar du formulera dina lösenord?*

Exempel på **annat**:
Blanda siffor, ord
versaler och gemener.
Använda ord som
kommer på måfå och
som är helt påhittade.

Vanligast är att formulera lösenord som inkluderar komplicerade tecken.

I lägst omfattning används vanligt förekommande ord.

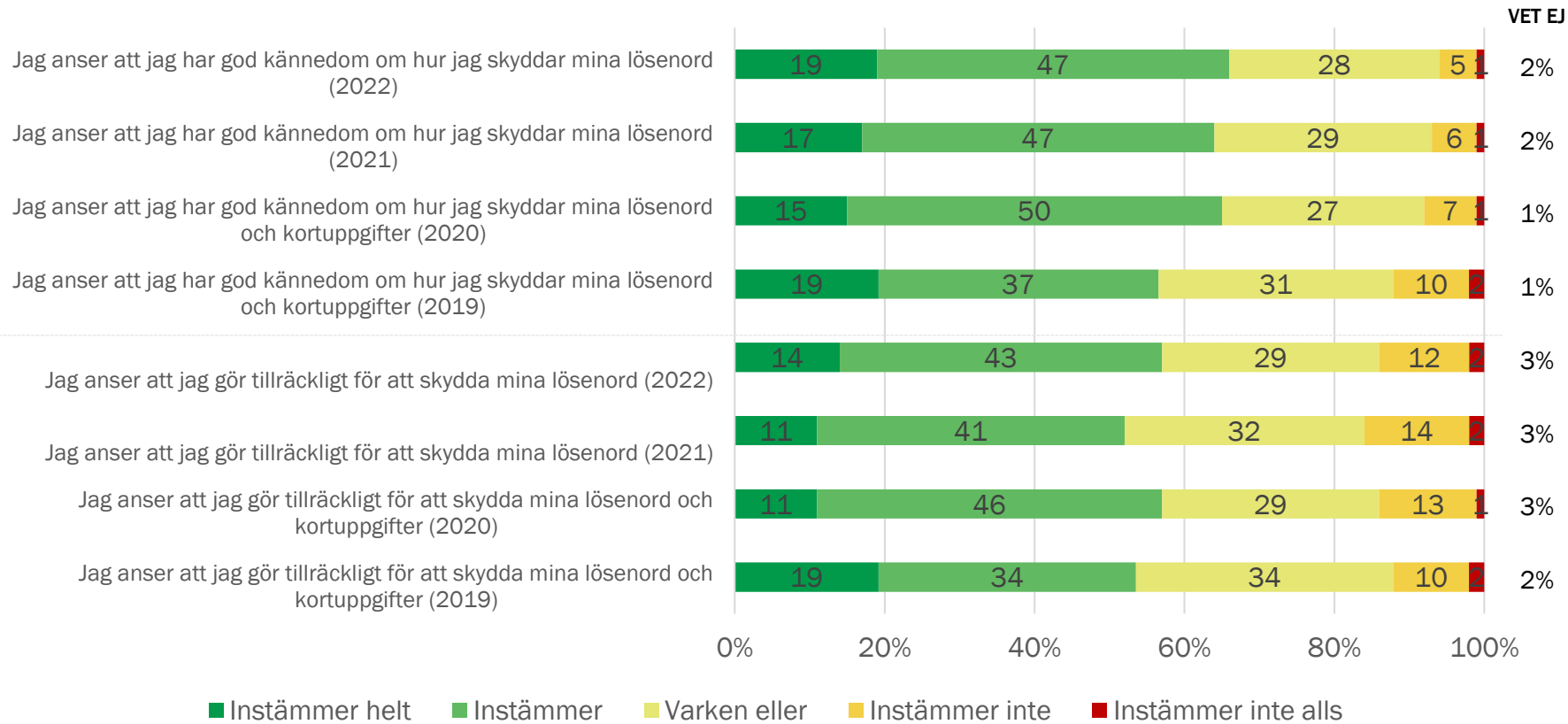
Användandet av komplicerade tecken respektive att använda ett eller ett fåtal ord i ett lösenord har ökat signifikant jämfört med 2021. Det är färre i år som svarat alternativ under Annat jämfört med 2021.

Hur brukar du formulera dina lösenord? n=1077

*Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envälsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

66 procent instämmer i påståendet att de har god kännedom om hur man skyddar sina lösenord.

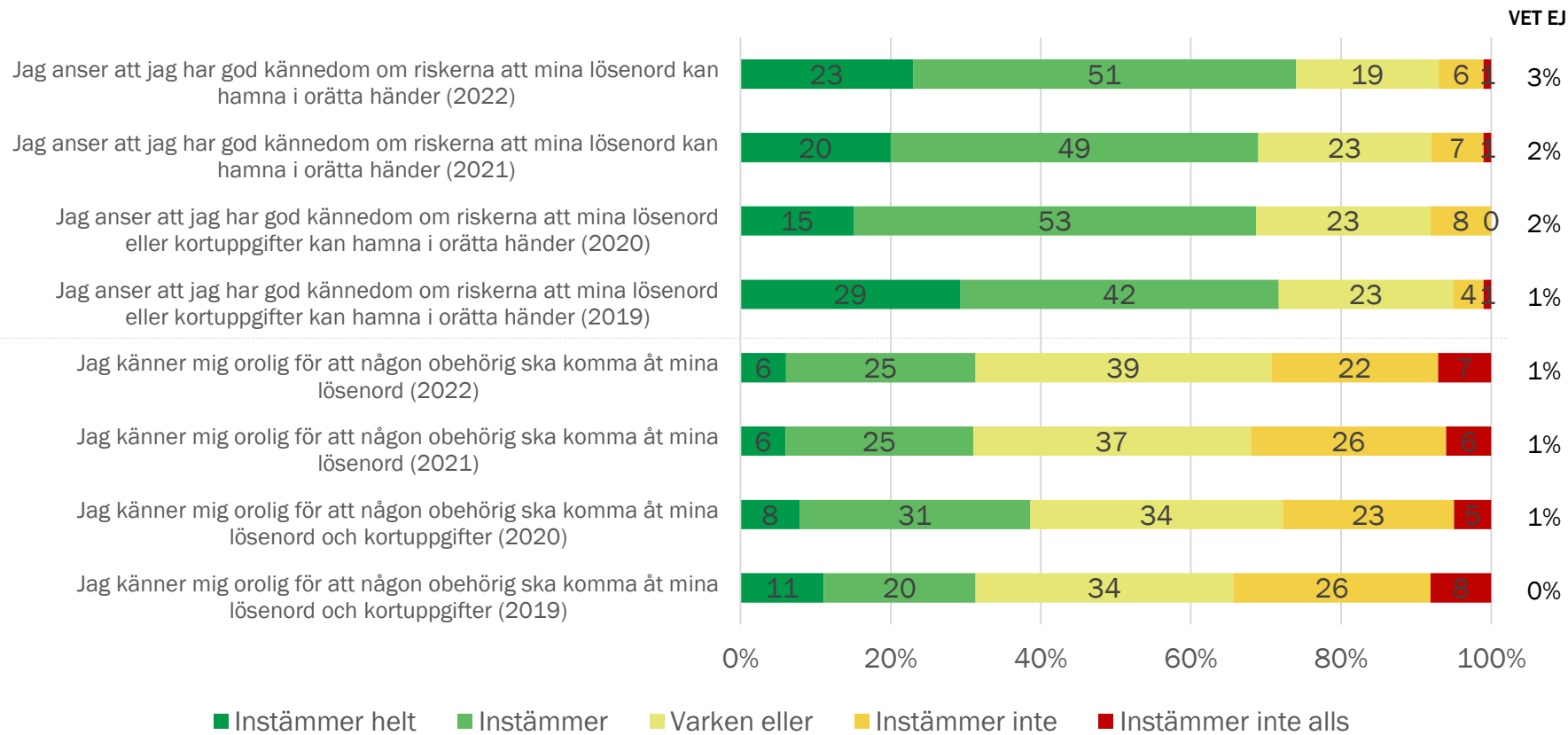
57 procent instämmer i påståendet att de gör tillräckligt för att skydda sina lösenord.

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig? n=1077

*2019 och 2020 innefattar frågan även kortuppgifter.

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

74 procent uppger sig ha god kännedom om riskerna med att lösenord kan hamna i orätta händer.

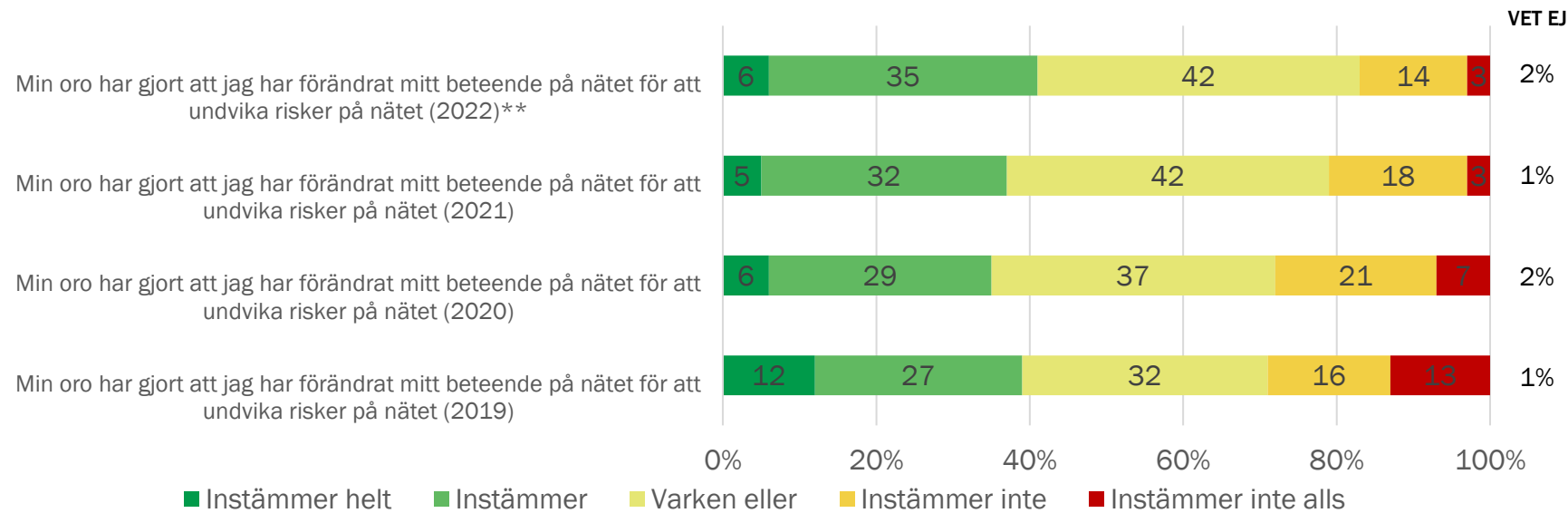
31 procent uppger sig vara orolig över att någon obehörig kan komma åt deras lösenord.

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig? n=1077

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter

LÖSENORDSHANTERING

Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig?*

41 procent av respondenterna som upplever en oro att någon obehörig ska komma åt deras lösenord instämmer med att de förändrat sitt beteende på nätet för att undvika risker.

Resultatet är likt tidigare års resultat. Att påståendet i 2021 och 2022 års mätning ställts som en följdfråga till de som är oroad, jämfört med tidigare mätningar då frågan ställdes till alla, medför en osäkerhet i jämförelsen mellan åren.

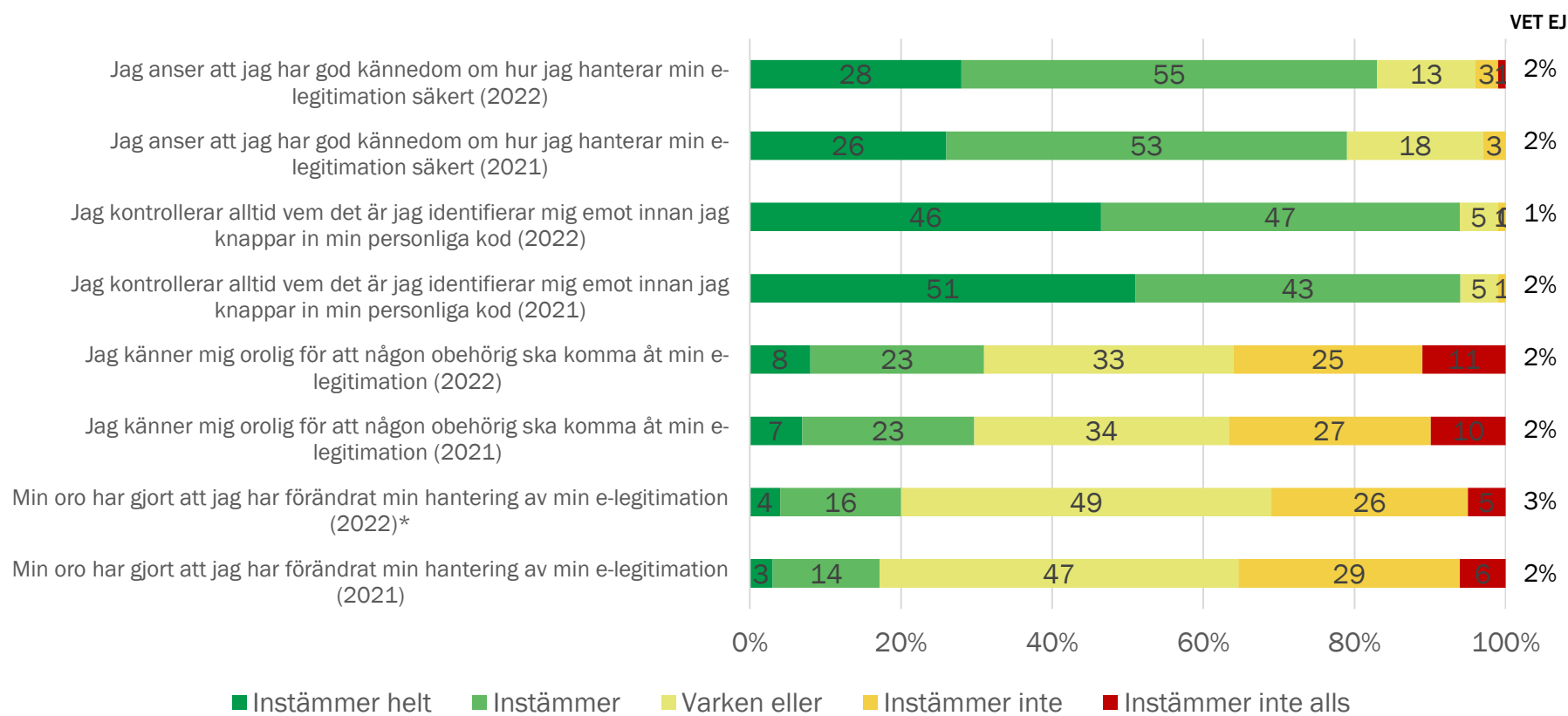
Hur väl stämmer följande påstående angående lösenord in på dig? n=752

** Fr.o.m. 2021 graderas påståendet endast av respondenter som uppgett alternativ 3-5 på påståendet " Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt mina lösenord".

*2019 och 2020 innefattade frågan även kortuppgifter. Dessutom ställdes frågan till alla.

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

83 procent instämmer med att de har god kännedom om säker e-legitimationshantering.

93 procent instämmer med att de alltid kontrollerar vem de identifierar sig mot.

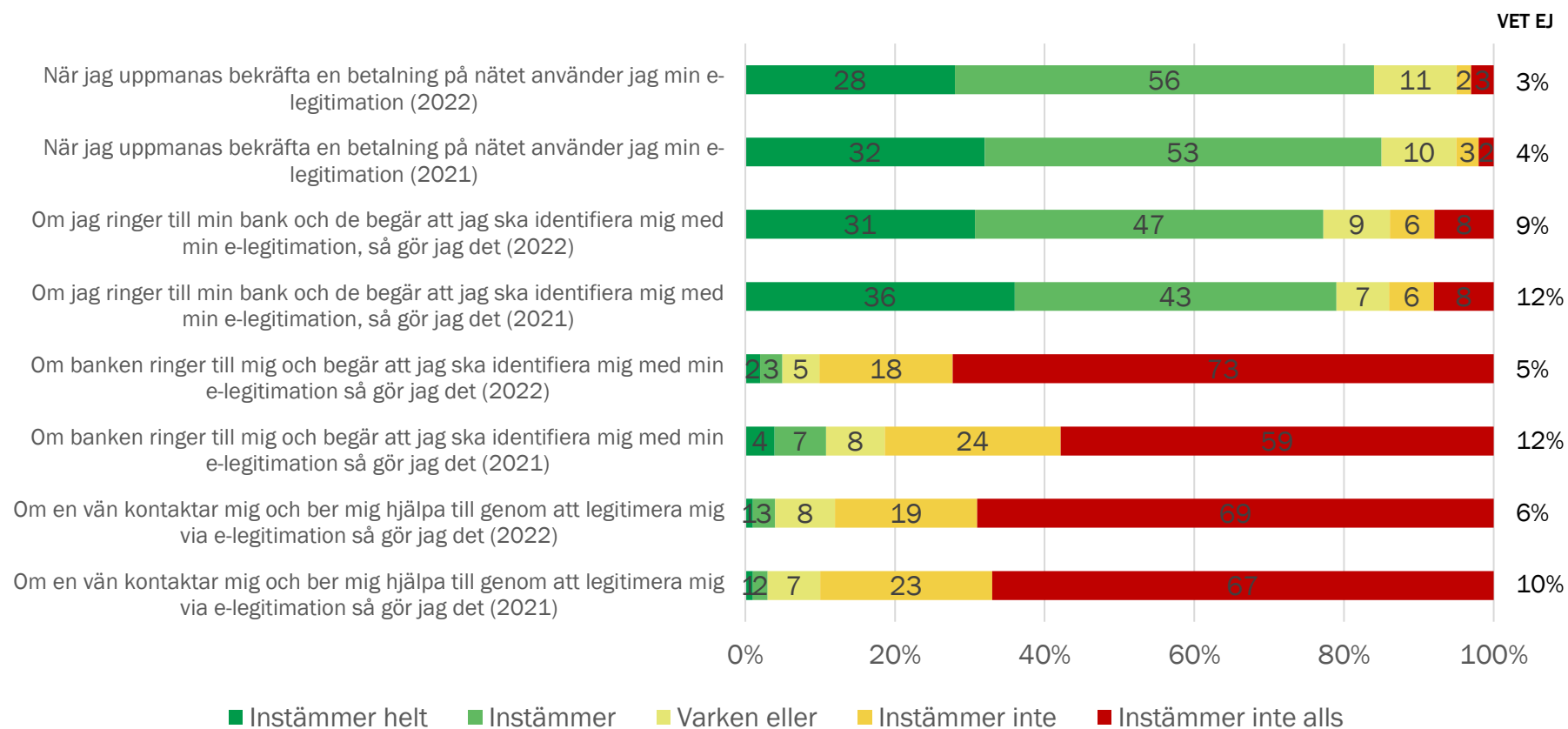
31 procent uppger att de känner en oro för att någon obehörig ska komma åt deras e-legitimation. 20 procent av dessa upplever i sin tur att oron har förändrat deras hantering av sin e-legitimation.

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation? (Exempel på e-legitimation är BankID och Freja e-ID.) n=1077

* Påståendet graderas endast av respondenter som uppgett alternativ 3-5 på påståendet " Jag känner mig orolig för att någon obehörig ska komma åt min e-legitimation ". Gäller både för 2021 & 2022. n=678

E-LEGITIMATION

Hur väl stämmer följande påståenden angående din e-legitimation?

84 procent uppger att de bekräftar betalningar på nätet med e-legitimation.

78 procent uppger att de använder e-legitimation för legitimering om de själva ringt upp banken, däremot uppger endast 5 procent att de identifierar sig med e-legitimation om banken ringer upp dem. Det är signifikant fler som inte alls instämmer i att de identifierar sig med e-legitimation när banken ringer upp jämfört med 2021.

4 procent uppger att de legitimerar sig med e-legitimation om en vän kontakter dem.

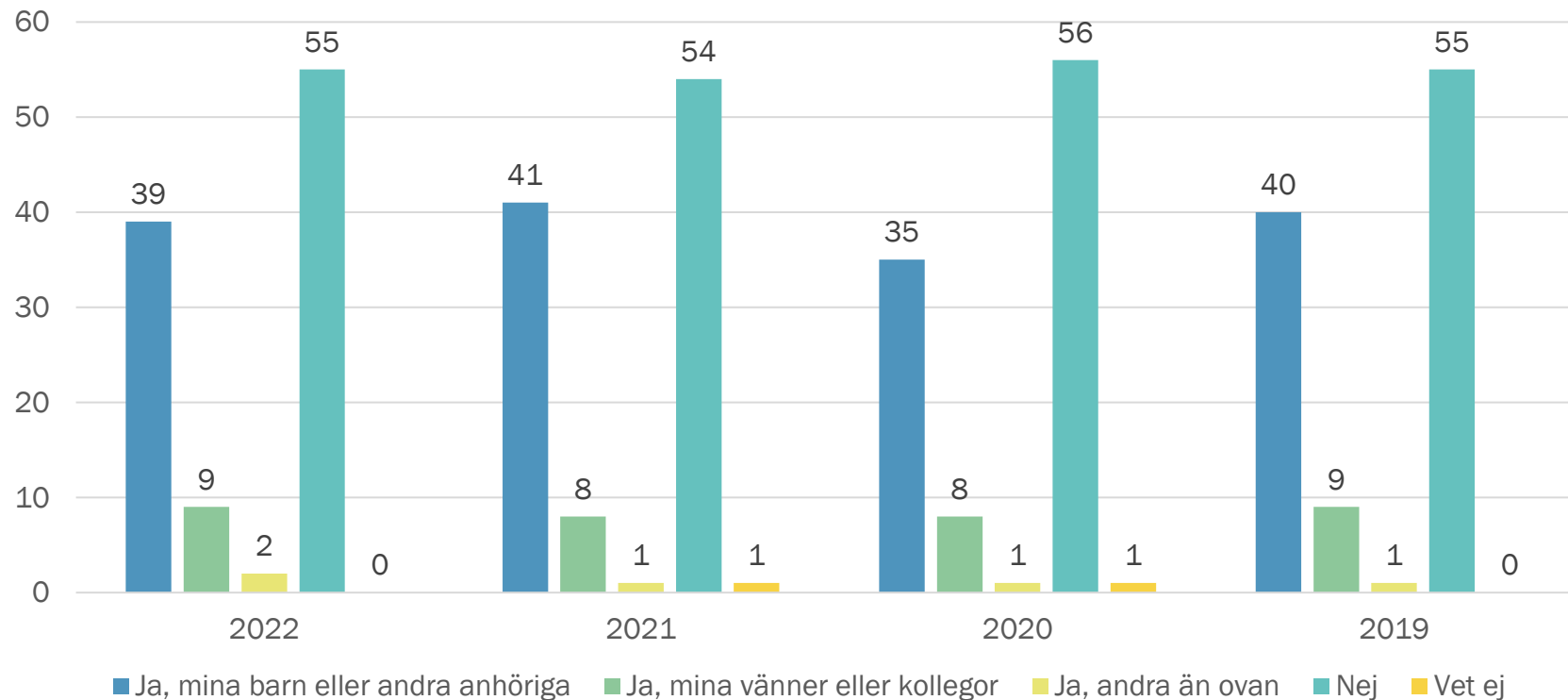

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

DATOR/MEJLANVÄNDNING

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Händer det att du låter andra använda din mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att du själv har uppsikt?*

Ungefär hälften av respondenterna låter inte någon använda deras mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att själv ha uppsikt.

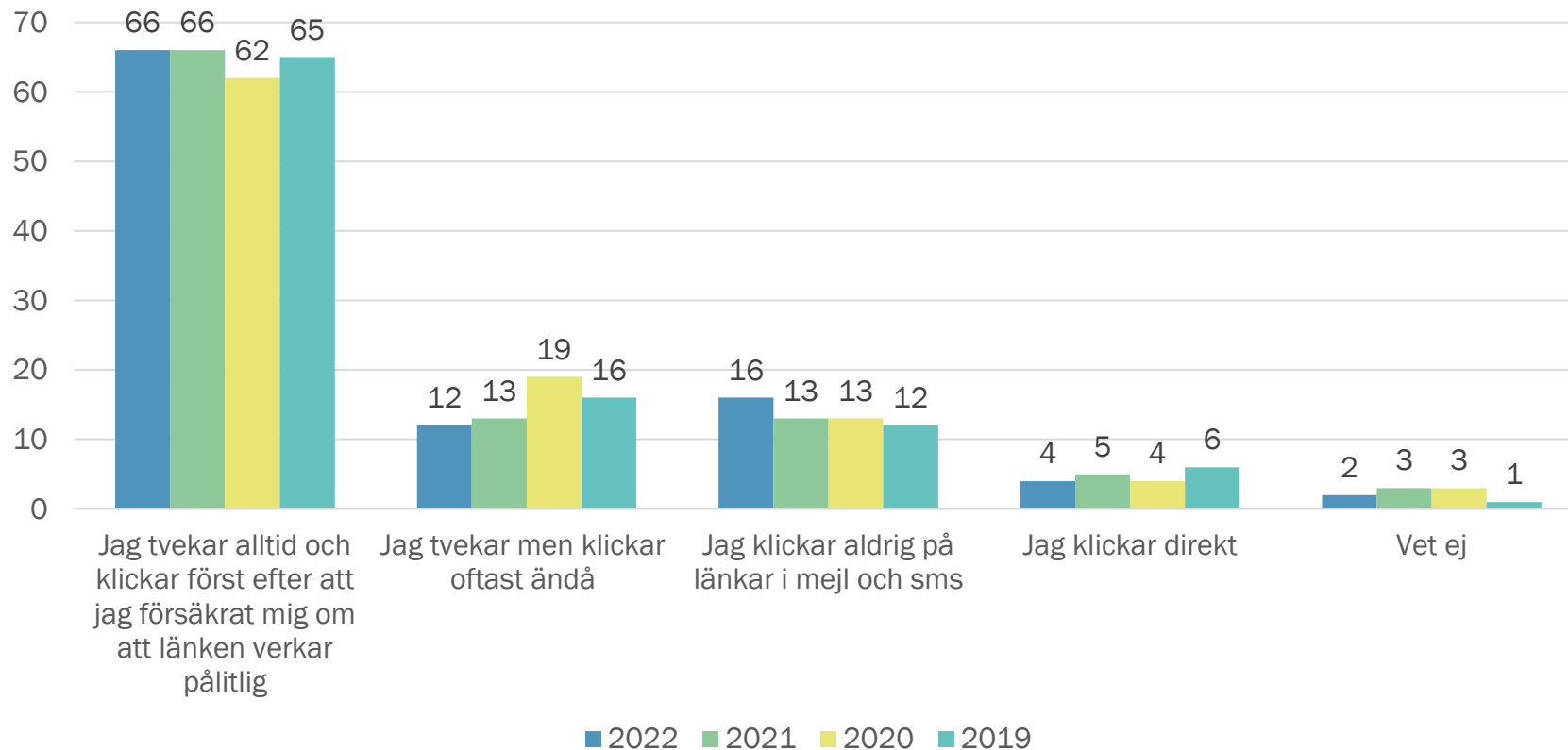
2019, 2021 och 2022 är frågan formulerad som en flervalsfråga, medan 2020 kunde svara bara välja ett alternativ.

Händer det att du låter andra använda din mobiltelefon, dator eller läsplatta utan att du själv har uppsikt? n=1077

* Frågan var 2019 en flervalsfråga, 2020 en envälsfråga och fr.o.m. 2021 återigen en flervalsfråga

DATOR/MEJLANVÄNDNING

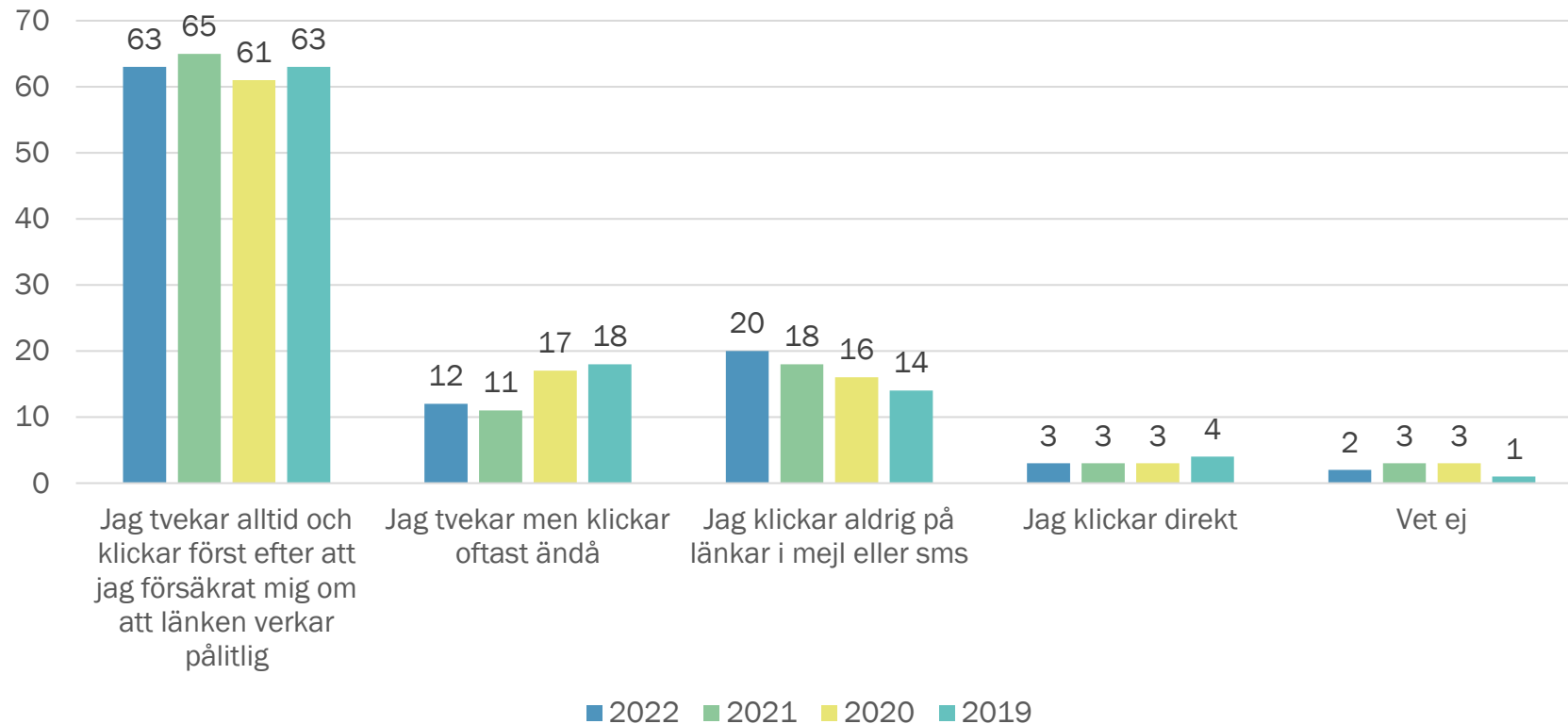
När det kommer ett mejl eller sms från vänner som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

66 procent av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från vänner.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

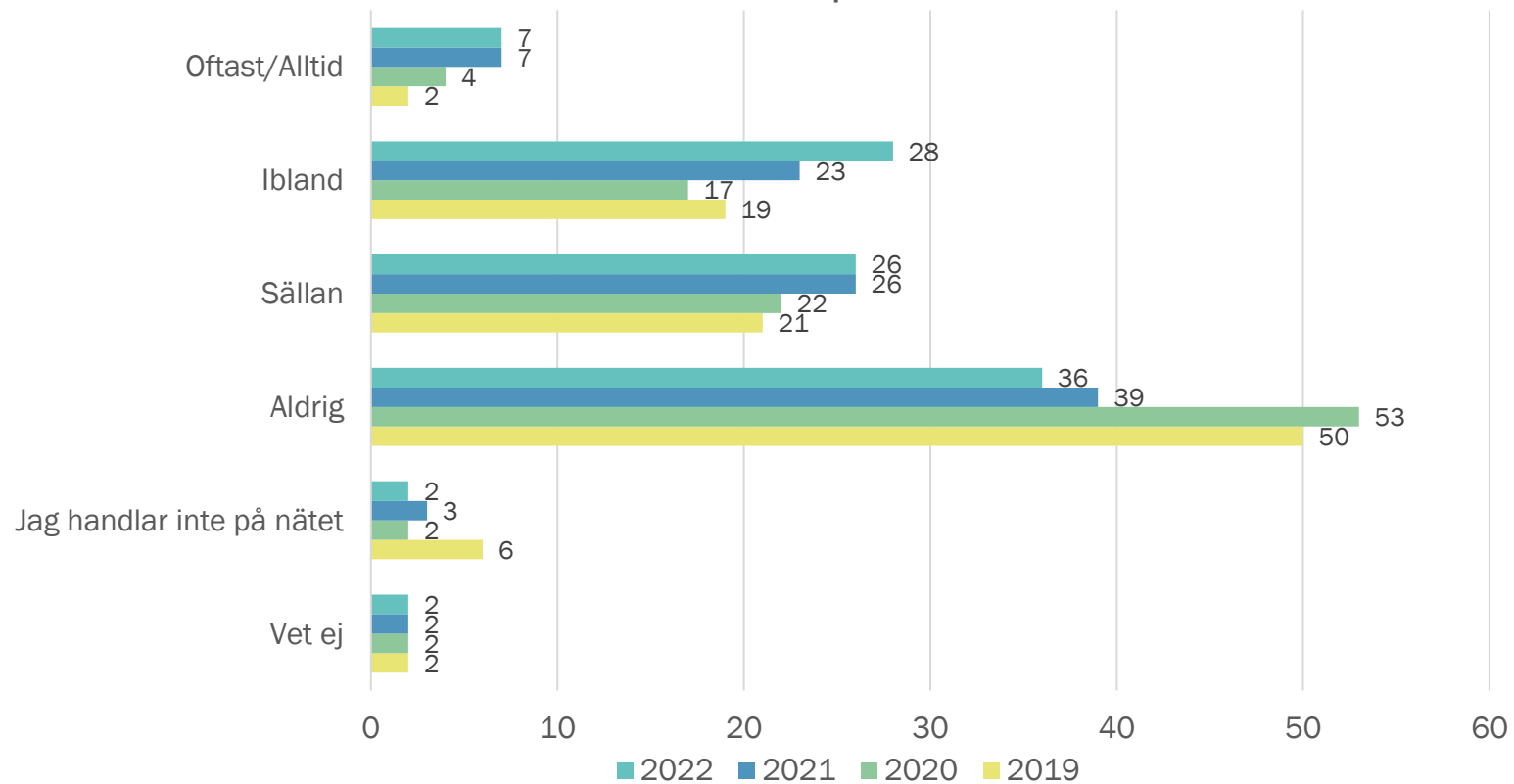
När det kommer ett mejl eller sms från ett företag du känner till, din bank eller en myndighet som innehåller en länk – vad stämmer bäst in på hur du agerar?

63 procent av respondenterna tvekar och vill försäkra sig om att länken är pålitlig innan de klickar på länkar från bekanta företag, myndigheter eller sin bank.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

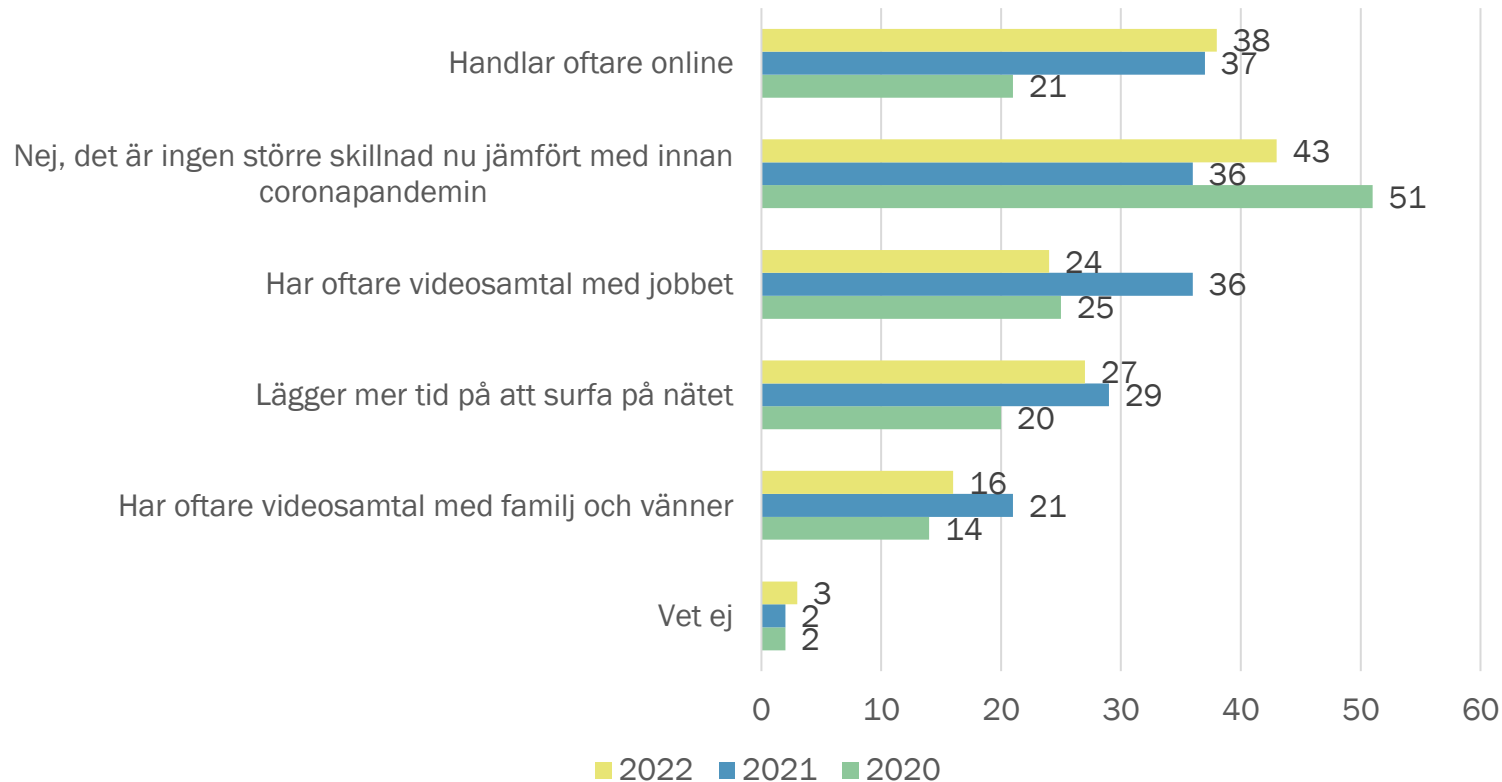
Tillåter du att dina kortuppgifter sparas hos webbutiker när du handlar på nätet?

Drygt en tredjedel uppger att de aldrig sparar sina kortuppgifter hos butiken när de handlar på nätet.

DATOR/MEJLANVÄNDNING

Har du ökat din digitala närvaro under det senaste året?*

43 procent uppger att det inte är någon större skillnad på deras digitala närvaro nu jämfört med innan coronapandemin.

38 procent har ökat sin digitala närvaro under senaste året när det kommer till online-handel.

Det är signifikant färre som svarar att de oftare har videosamtal med jobbet respektive med familj och vänner 2022 jämfört med 2021.

Andelen vars digitala närvaro inte påverkats av pandemin har ökat mellan 2021 och 2022 års mätningar.

Har du ökat din digitala närvaro under det senaste året? Flervalsfråga. n=1077

*Tidigare år var frågan kopplad till covid-19. "Har du ökat din digitala närvaro under coronapandemin?"

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

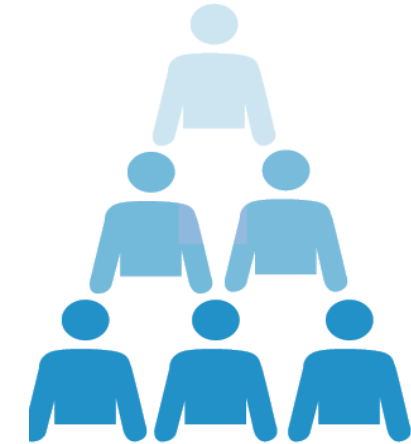
OM RESPONDENTERNA

REGION, KÖN, ÅLDER

Region	Antal	Procent
Stockholm	246	23
Östra Mellansverige	177	16
Småland med öarna	83	8
Sydsverige	163	15
Västsverige	217	20
Norra Mellansverige	92	9
Mellersta Norrland	45	4
Övre Norrland	54	5
Totalt	1077	100

Kön	Antal	Procent
Man	514	48
Kvinna	561	52
Annat	2	0
Totalt	1077	100

Åldersgrupp	Antal	Procent
18-29 år	254	24
30-49 år	365	34
50-64 år	225	21
65-79 år	233	22
Totalt	1077	100

ORT, UTBILDNING

Kommuntyp	Antal	Procent
Storstäder och storstadsnära kommuner	405	38
Större städer och kommuner nära större stad	431	40
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	241	22
Totalt	1077	100

Utbildning	Antal	Procent
Grundskola/Realskola	82	8
Gymnasium	382	36
Folkhögskola	22	2
Högskola/Universitet, 60 poäng (40 poäng, gamla systemet) eller mindre	120	11
Högskola/Universitet, mer än 60 poäng (40 poäng, gamla systemet)	417	39
Annat	35	3
Totalt	1058	100

INKOMST: HUSHÅLLET/PERSONLIG

Sammanlagd inkomst (hushåll)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	22	2
100.001-200.000 SEK	62	6
200.001-300.000 SEK	76	7
300.001-400.000 SEK	111	11
400.001-500.000 SEK	114	11
500.001-600.000 SEK	75	7
600.001-700.000 SEK	90	9
700.001-800.000 SEK	95	9
800.001-900.000 SEK	93	9
900.001-1.000.000 SEK	64	6
1.000.001 SEK eller mer	79	8
Vill ej uppge	118	11
Vet ej	46	4
Totalt	1045	100

Sammanlagd inkomst (personlig)	Antal	Procent
0-100.000 SEK	62	6
100.001-200.000 SEK	102	10
200.001-300.000 SEK	159	15
300.001-400.000 SEK	216	20
400.001-500.000 SEK	180	17
500.001-600.000 SEK	96	9
600.001-700.000 SEK	41	4
700.001-800.000 SEK	17	2
800.001 SEK eller mer	30	3
Vill ej uppge	119	11
Vet ej	36	3
Totalt	1058	100

KONTAKTUPPGIFTER

CARIN GRÄÄS

Projektledare

 054 777 06 02

 carin@attitydikalstad.se

 www.attitydikalstad.se

FRIDA MALINEN

Assisterande projektledare

 054 777 06 03

 frida.malinen@attitydikalstad.se

 www.attitydikalstad.se

attityd